EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK

EESTI PANK

Kirjalik tekst võib erineda suulisest

EUROTÄHE ÜLEANDMISE TSEREMOONIA

Eesti Panga Iseseisvussaalis
19.09.2010

Eesti Panga presidendi Andres Lipstoki avasõna

Dear guest of honour Mr Jean-Claude Trichet, Your Excellencies,
ladies and gentlemen
Austatud külalised ja kolleegid, head eestimaalased

Mul on väga hea meel ja tänan teid, et olete otsustanud selle pühapäevaõhtu meie seltsis veeta, et tähistada Eesti Panga jaoks sümboolset ja olulist sündmust.

Mõtlesin pikalt, mida sel erilisel õhtul rääkida: kas Eesti eduloost majandus- ja rahapoliitika valikutes ja elluviimises, meie tulevikust eurosüsteemi liikmena, uutest ülesannetest ja võimalustest euroalal või tänase õhtu ajaloolisusest selles ajaloolises saalis. Ja mõtlesin siis, et räägin täna millestki hoopis lihtsamast, räägin rahast. Sest see, mis meid 1. jaanuaril 2011 ees ootab ja igat Eestimaa inimest puudutab, on ju tegelikult ühe vääringu vahetus teise vastu – rõhutan siinjuures, et ühe stabiilse raha vahetus teise stabiilse raha vastu. See sisaldab endas kõiki neid märksõnu, mida alguses Eestiga seoses nimetasin. Nendest aga lähemalt homsel eurokonverentsil, praegu keskendun ainult rahale. On ju tänane õhtu suuresti pühendatud meie uue raha, euro tutvustamisele.

Raha on meie kõigi jaoks igapäevane vahend oma soovide ja otsuste teostamiseks ja samas on see igaühe jaoks erineva emotsionaalse tähendusega. Praegu on meil rahakotis kroonid ja sendid. Oleme oma armsa krooni kujundusega nii harjunud, et kutsume erinevaid rahatähti nende kujunduse järgi koduselt koidulateks, tammsaaredeks ja jakobsonideks.

Nüüd aga tuleb meil tasapisi harjuda mõttega, et varsti on rahakotis eurod ja eurosendid. Umbes saja päeva pärast on uus aasta ja Eestis hakkab kehtima euro. Euroalal, ühes maailma suuremas rahaliidus, väljendab iga euroala riigi identiteeti tema kujundatud mündi rahvuslik külg. Eesti euromündi rahvuslik külg on Eesti kunstniku Lembit Lõhmuse looming ja selle on heaks kiitnud Eesti rahvas. See tähendab, et Eesti euromündi rahvuslik kujundus hakkab ringlema igas euroala riigis ja kannab endaga sõnumit meilt kõigilt.

Pangatähed on aga kõigil euroala praegusel kuueteistkümnel riigil ühesugused ning ka Eestil tulevad need samasugused. Mõelgem siinkohal, kui palju me teame uue raha kujundusest. Kas te teate näiteks, et euro erinevad nimiväärtused on erineva suurusega ja eri värvi? Et kõige väiksema nimiväärtusega rahatäht on kõige väiksem ja mida suurem number rahatähel, seda

EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK EESTI PANK

suurema kupüüriga on ka tegemist. Võtame näiteks punases toonis kümneeurose – see on suurem kui halli värvi viieeurone ja väiksem kui sinine kahekümneline ning sellel on kujutatud silda. See sild oma romaani arhitektuuristiilis, paksude müüride ja ümarkaartega, on omakorda Euroopa ajaloo sümbol. Romaanistiili sünnimaaks oli jällegi Prantsusmaa ja see laad kujunes Lääne-Euroopa esimeseks ühtseks kunstistiiliks. Nagu näha, on iga pangatähega seotud ka tükike ajalugu ning killuke ühiskonna arengut.

Oma lugu on rääkida igal euro rahatähel ning see paneb meid rahale, ja miks mitte ka ajaloole, mõtlema pisut teistsuguse nurga alt. Leidkem hetk uutesse rahatähtedesse põhjalikumalt süveneda ja neilt enda jaoks uusi huvitavaid teadmisi avastada. See aitab meil eurot paremini ära tunda ja kiiremini omaks võtta.

Et uue rahaga harjumist ja selle tundmaõppimist lihtsamaks teha, on Euroopa Keskpank koostöös Eesti Pangaga tootnud videoklipid, millega teil avaneb võimalus varsti ka tutvuda. Mina omalt poolt soovin, et tänane õhtu avardaks teie arusaamist eurost ning aitaks luua uue raha suhtes ühteaegu uudishimu ja positiivseid emotsioone.

Nüüd aga annan sõnajärje üle tänasele aukülalisele, oma kolleegile, Euroopa Keskpanga president Jean-Claude Trichet'le.